

Teismo sprendimo vykdymo tvarka - Prancūzija

TURINIO LENTELE

- 1 Kas yra teismo sprendimų vykdymas civilinėse ir komercinėse bylose?
- 2 Kokia institucija ar institucijos įgaliotos vykdyti šiuos sprendimus?
- 3 Kokiomis sąlygomis priimamas vykdomasis dokumentas arba sprendimas?
 - 3.1 Procedūra
 - 3.2 Pagrindinės sąlygos
- 4 Vykdyto priemonių paskirtis ir pobūdis
 - 4.1 Į kokį turtą gali būti nukreipiamas vykdymas?
 - 4.2 Koks yra vykdymo priemonių poveikis?
 - 4.3 Koks yra tokių priemonių galiojimo terminas?
- 5 Ar yra galimybė apskųsti sprendimą dėl tokios priemonės skyrimo?
- 6 Ar vykdymo procedūroje taikomi kokie nors apribojimai, visų pirma susiję su skolininko apsauga ir terminais?



1 Kas yra teismo sprendimų vykdymas civilinėse ir komercinėse bylose?

Vykdytas (kuris reiškia priverstinį vykdymą, nes skolininkui savanoriškai laikantis prievolių vykdomoji byla nereikalinga) apima visas procedūras, kuriomis leidžiama prieš skolininko valią įgyvendinti vykdytinas prievoles. Prancūzijos teisėje nustatytos trijų rūšių civilinės prievolės: sumokėti, atlikti tam tikrą veiksmą arba susilaikyti nuo veiksmo atlikimo ir galiausiai atiduoti arba grąžinti.

Teisė į vykdymą yra susijusi su skolininko turtu; vykdymas negali būti nukreiptas į asmenis. Tačiau atsisakymas vykdyti tam tikras prievoles (išlaikymo prievoles) yra laikomas nusikaltimu, dėl kurio gali būti pradėtas skolininko baudžiamasis persekiojimas ir skiriama laisvės atėmimo bausmė. Tą patį galima pasakyti apie skolininko tyčinį bankrotą.

Įstatymas, kuriuo reglamentuojamos vykdymo priemonės, yra pagrįstas prievolių trejetu, t. y. sumokėti, atlikti ir duoti.

Sumokėjimo prievolių įvykdymas užtikrinamas taikant areštą. Jeigu areštas yra susijęs su pinigų suma, areštuota suma bus perduota kreditoriui (pvz., banko sąskaitos areštas). Jeigu areštas yra susijęs su skolininkui priklausančiu turtu, arešto padarinys bus priverstinis turto pardavimas, o pardavus turtą gautos pajamos bus perduotos kreditoriui atsižvelgiant į jo reikalavimo dydį.

Prievolės duoti arba grąžinti priklauso nuo turto pobūdžio. Jeigu tai yra kilnojamasis turtas, jis konfiskuojamas taikant areštą ir turi būti grąžinamas teisėtam turto savininkui. Jeigu tai yra nekilnojamasis turtas, turto valdymo teisė savininkui grąžinama išskeldinant gyventoją.

Prievolių atlikti tam tikrus veiksmus arba nuo jų susilaikyti vykdymas užtikrinamas skiriant piniginę baudą; tai yra pinigų suma, kurią skolininkas turi sumokėti kartu įvykdydamas prievolę. Suma, kurios dydį nustato teisėjas, apskaičiuojama proporcingai pagal laikotarpį, kurį prievolė nebuvo vykdoma (jei tai yra prievolė atlikti tam tikrą veiksmą), arba pagal prievolės susilaikyti nuo tam tikro veiksmo atlikimo pažeidimų skaičių. Kadangi prievolės sumokėti, duoti arba grąžinti taip pat yra aiškinamos kaip prievolės atlikti tam tikrą veiksmą, greta priverstinio vykdymo priemonių gali būti skiriama piniginė bauda.

2 Kokia institucija ar institucijos įgalios vykdyti šiuos sprendimus?

Priverstinio vykdymo sritis iš esmės yra **antstolių** monopolis. Tačiau dėl dviejų vykdymo procedūrų visada reikia gauti išankstinį teismo leidimą:

- uždirbtų pajamų areštas, kurį atlikti leidimą suteikia skolininko gyvenamosios vietos apylinkės teismas, arba trečiojo asmens, kuriam nurodyta perduoti pinigų sumas, gyvenamosios vietos apylinkės teismas, jeigu skolininkas gyvena užsienyje arba neturi nuolatinės gyvenamosios vietos,
- nekilnojamojo turto areštas, kurį atlieka vykdymą užtikrinantis turto buvimo vietos teismas.

3 Kokiomis sąlygomis priimamas vykdomasis dokumentas arba sprendimas?

3.1 Procedūra

Priverstinės vykdymo priemonės gali būti taikomos visiems vykdomiesiems dokumentams; šie vykdomieji dokumentai apibūdinti Civilinių vykdomųjų bylų kodekso (pranc. *Code des procédures civiles d'exécution*) L.111-3 straipsnyje:

- bendrosios kompetencijos arba administracinių teismų priimti teisiškai privalomi sprendimai ir susitarimai, kuriems teisinio vykdymo statusą suteikė šie teismai;
- užsienio dokumentai ir teismų bei arbitražo sprendimai, kurių vykdytinumas patvirtintas nutartimi, kurios negalima ginčyti paduodant vykdymą sustabdantį skundą;
- teisėjo ir šalių pasirašyti oficialių taikinimo ataskaitų išrašai;
- notariniai aktai, kuriuose yra vykdymą sankcionuojanti išlyga;
- dokumentas, kurį išduoda antstolis čekio nesumokėjimo atveju;
- pagal viešąją teisę įsteigtų juridinių asmenų, kurie įstatyme apibūdinami kaip viešieji juridiniai asmenys, išduoti dokumentai arba priimti sprendimai, kuriems įstatymu suteikiama tokia pati galia kaip teismo sprendimui.

Teismo nutartis, kurių negalima ginčyti paduodant vykdymą sustabdantį skundą, yra vykdomos be kito teismo sprendimo. Šios nutartys, kaip ir notariniai aktai, yra teismo tarnautojo arba notaro **patvirtinti vykdomieji dokumentai**. Sankcionuojant vykdymą netaikoma jokia kita tarpinė procedūra.

Jei teismo nutarties nėra, visi kreditoriai gali gauti leidimą tęsti vykdymą taikant **areštą arba teisminius suvaržymus**. Šiomis sąlygomis priimtos priemonės greitai nustoja galioti, jeigu kitai šaliai apie jas nepranešama (per aštuonias dienas) ir jeigu kreditorius neinicijavo bylos, kad gautų savo reikalavimą patvirtinančią teismo nutartį.

Priverstinio vykdymo priemonės, susijusias su kilnojamuoju turto ir pinigų sumomis, taip pat išskeldinimu, privalo įvykdyti antstolis, kuris yra profesionalus valstybės tarnautojas, t. y. teisingumo ministerijos paskirtas vykdymo pareigūnas. Antstolis savo pareigas vykdo laikydamasis privatinės teisės sąlygų, tačiau vykdymo atveju naudojasi viešais įgaliojimais, kurie yra apibrėžti tiksliais nuostatomis ir griežtai kontroliuojamu etikos kodeksu.

Nekilojamasis turtas areštuojamas taikant specialią procedūrą vykdymą užtikrinančio apygardos teismo teisėjo akivaizdoje; šiame teisme kreditoriui turi atstovauti advokatas.

Su vykdymo priemonėmis susijusias išlaidas iš esmės galiausiai sumoka skolininkas, kuris šias išlaidas privalo sumokėti kartu su savo skola.

Šioms vykdymo išlaidoms taikomi mokesčių tarifai, pagal kuriuos nustatomas antstoliams mokėtinas atlyginimas už kiekvieną vykdymo priemonę. Pagal 1996 m. gruodžio 12 d. dekretą Nr. 96-1080 antstolių atlyginimo dydį sudaro fiksuota suma, kuri išreiškiama kaip bendri arba, priklausomai nuo bylos, kaip fiksuoti ar proporcingi mokesčiai, prie kurių, kai tinkama, pridedamas mokestis už baudžiamojo persekiojimo pradėjimą.

Fiksuotus mokesčius privalo sumokėti skolininkas. Dalį proporcingų mokesčių, kurie apskaičiuojami pagal išieškomoms sumoms taikomą kintančią skalę, sumoka kreditorius, kitą dalį – skolininkas.

Pavyzdžiui, jeigu išieškoma 10 000 EUR suma, taikomi toliau nurodyti tam tikrų vykdymo priemonių mokesčių dydžiai:

- banko sąskaitos prevencinis areštas: fiksuotas mokestis, įskaitant mokesčius: 187,53 EUR;
- kilnojamojo turto areštas: fiksuotas mokestis, įskaitant mokesčius: 66,98 EUR;
- transporto priemonės areštas pateikiant deklaraciją prefektūroje: fiksuotas mokestis, įskaitant mokesčius: 133,95 EUR;

- oficialus pranešimas, įteikiamas siekiant areštuoti nekilnojamąjį turtą: fiksuotas mokestis, įskaitant mokesčius: 80,37 EUR.

Be šių fiksuoto dydžio mokesčių taikomi proporcingi mokesčiai, kurie, atsižvelgiant į visą reikalavimą, siekia 723,44 EUR, įskaitant mokesčius, iš kurių 121,35 EUR sumoka skolininkas, o 602,09 EUR – kreditorius.

3.2 Pagrindinės sąlygos

Norint taikyti vykdomaisiais dokumentais pagrįstas vykdymo priemones nereikalinga jokia teismo nutartis.

Apsaugos priemonių taikymo kreditoriaus, kuris dar neturi vykdomojo dokumento, naudai sankcionavimo kriterijai: prielaida, kad reikalavimas iš esmės yra pagrįstas, ir tikimybė, kad reikalavimo išieškojimui gali kilti rizika. Teisėjas, kuris turi kompetenciją priimti nutartį dėl arešto, yra vykdyimą užtikrinantis teisėjas (apygardos teismo teisėjas) arba komercinio teismo pirmininkas, atsižvelgiant į to teismo jurisdikciją.

4 Vykdytojų priemonių paskirtis ir pobūdis

4.1 Į kokį turtą gali būti nukreipiamas vykdymas?

Kreditorius savo reikalavimo vykdymą gali nukreipti į visą skolininko turtą, todėl iš esmės galima areštuoti visą skolininkui priklausančią turtą. Galioja specialios taisyklės, kurios priklauso nuo šio turto pobūdžio: reikalavimai (nuoma, darbo užmokestis, į banko sąskaitą įneštos sumos), visų rūšių kilnojamasis turtas, nekilnojamasis turtas ir daiktinės teisės, vertybiniai popieriai ir įmokų mokėtojų teisės, transporto priemonės (sausumos transporto priemonės, laivai, valtys arba orlaiviai), autorių teisės, seife saugomos pinigų sumos ir pan.

Tačiau įstatyme gali būti nustatyta, kad tam tikram turtui areštas netaikomas, pvz.:

- išlaikymui reikalingoms sumoms (visų pirma fiksuotam darbo užmokesčiui atsižvelgiant į kintančią skalę, priklausomai nuo pajamų sumos ir išlaikomų asmenų skaičiaus, kurie kasmet pakartotinai įvertinami);
- skolininko kasdieniam gyvenimui ir darbui reikalingiems kilnojamiesiems daiktams, kurių negalima areštuoti, nebent sumokama jų kaina arba jeigu jų vertė yra labai didelė;
- ligotam asmeniui arba neįgaliajam reikalingam turtui.

4.2 Koks yra vykdytojų priemonių poveikis?

Vykdytojų priemonės, nukreiptos į turtą ir reikalavimus, vykdomos dviem etapais. Pirma, vykdytojų pareigūnas areštuoja turtą arba pinigų sumas. Šis areštas reiškia, kad turtu negalima disponuoti, tačiau skolininkas toliau valdo turtą ir yra jo saugotojas. Skolininkas, kuris piktnaudžiauja šiuo turtu, padaro nusikaltimą. Pinigų sumos šiuo atveju blokuojamos sąskaitoje, tačiau netrukus, nors ir virtualiai, perleidžiamos arešto prašiusiam kreditoriui.

Skolininkas informuojamas apie areštą. Jeigu skolininkas neinformuoja vykdytojų užtikrinančio teisėjo, kad jis ginčija areštą, vykdytojų pareigūnas gali pereiti prie antrojo arešto etapo, t. y. areštuoti turtą, kad jį parduotų aukcione arba paprašytų asmens, kuriam nurodyta perduoti pinigų sumas (paprastai tai yra bankininkas), perduoti areštuotas sumas.

Bankininkas, kuris vadinamas asmeniu, kuriam nurodyta perduoti pinigų sumas, arešto metu privalo informuoti antstolį apie visas sumas, kurias jam saugoti patikėjo skolininkas. Jei jis to nepadaro arba jeigu jis perduoda skolininkui turimas sumas, kurios buvo areštuotos, kreditoriaus prašymu skiriama teismo nuobauda, pagal kurią bankininkui nurodoma sumokėti skolą vietoje skolininko.

4.3 Koks yra tokių priemonių galiojimo terminas?

Vykdomieji dokumentai nustoja galioti po 10 metų. Todėl vykdytojų priemonių reikia imtis per tą terminą (Civilinių vykdytojų bylų kodekso L.111-4 straipsnis).

Vykdytojų užtikrinančio teisėjo nutartys tęsti areštą nustoja galioti, jeigu per tris mėnesius nuo nutarties priėmimo dienos nesiimama apsaugos priemonės.

5 Ar yra galimybė apskųsti sprendimą dėl tokios priemonės skyrimo?

Šis klausimas yra susijęs tik su nutartimis dėl arešto. Vykdytojų dokumentų atveju skundas yra susijęs su paties reikalavimo ginčijimu teisme.

Nustačius apsaugos priemonę ir apie tai informavus skolininką, pastarasis gali ginčyti sąlygas, kuriomis buvo priimta nutartis; skolininkas tai turi padaryti vykdytojų užtikrinančio teisėjo, kuris priėmė nutartį dėl priemonės, akivaizdoje. Nutartis gali būti ginčijama teisėjo akivaizdoje, jeigu areštas nebuvo pakeistas priverstiniu pardavimu po to, kai reikalavimas buvo patvirtintas teisme.

6 Ar vykdymo procedūroje taikomi kokie nors apribojimai, visų pirma susiję su skolininko apsauga ir terminais?

Kalbant apie terminus, pažymėtina, kad vykdomieji dokumentai iš esmės nustoja galioti po dešimties metų.

Be to, vykdymo procedūros turi būti ribojamos atsižvelgiant į tai, kiek tai yra būtina siekiant išieškoti reikalavimą, be to, pasirenkant šias priemones negalima piktnaudžiauti.

Kadangi kreditorius iš esmės gali areštuoti visus skolininkui priklausančius daiktus, galioja apribojimai dėl tam tikrų daiktų, kurių areštas pagal įstatymus yra negalimas. Tai iš esmės pasakytina apie išlaikymo išmokas, kilnojamuosius daiktus, kurie yra būtini skolininko kasdieniam gyvenimui ir darbui, neįgaliajam labai svarbius daiktus, tam tikras minimalias socialines išmokas ir šeimos išmokas, kurių negalima areštuoti. Be to, banko sąskaitoje esančios sumos, viršijančios minimalų pajamų dydį (aktyvios solidarumo pajamos (pranc. *revenu de solidarité active*)), negali būti areštuojamos, jei jos priklauso vienam asmeniui. Galiausiai uždirbtas pajamas iš esmės galima areštuoti, tačiau tik per dekretu nustatytus laikotarpius; dekretu areštuotina suma nustatyta, atsižvelgiant į skolininko uždirbtas pajamas ir išlaikomus asmenis .

Tam tikrais atvejais individualių įmonių savininkams taip pat suteikiama viso ar dalies jų turto apsauga.

Galiausiai su vykdymo priemonėmis susiję veiksmai gali būti atliekami tik nuo 6.00 iki 21.00 val., jų negalima atlikti sekmadieniais ir švenčių dienomis, išskyrus atvejus, kai vykdymą užtikrinantis teisėjas tam davė išankstinį leidimą. Norint atlikti bet kokią mažesnės nei 535 EUR sumos areštą gyvenamosiose patalpose taip pat reikia gauti išankstinį vykdymą užtikrinančio teisėjo leidimą.

Susijusios nuorodos

[Legifrance](#)

[Nacionalinės teisėjų kolegijos \(pranc. *Chambre Nationale des Huissiers de Justice*\) svetainė](#)

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Paskutinis naujinimas: 14/08/2017